

فارسی

۱- معنای چند واژه در برابر آن نادرست است؟

«وسیم (دارای نشان پیامبری) - ملک (پایتخت) - گرز (ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک) - طاق (سقف خمیده و محدب) - تموز (ماه چهارم از سال رومیان) - سامان (امکان) - مزید (افزونی) - مسلک (طریق) - طفیلی (مهمان ناخوانده)»

(۱) دو (۲) چهار (۳) سه (۴) پنج

۲- معنای «بامداد - موبد زردشتی - نوعی ردا - بالیده» به ترتیب مربوط به کدام واژگان است؟

(۱) صباحت - مغ - طیلسان - فایق (۲) صباح - مغ - طیلسان - باسق (۳) صباحت - اهورا - قبا - فایق (۴) صباح - اهورا - قبا - باسق

۳- معنای واژه «تاب» در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) نه هیچ گردون با همت تو ساید سر / نه هیچ آتش با هیبت تو گیرد تاب
(۲) چو دوزخ بود جان تو ز بس تاب / چو دریا بود چشم تو ز بس آب
(۳) شرابی از ازل در داد ما را / هنوز از تاب آن می در خماریم
(۴) ز تاب آتش دوری شدم غرق عرق چون گل / بیار ای باد شبگیری نسیمی زان عرق چینم

۴- کدام بیت فاقد غلط املائی است؟

(۱) به روز عیدی کو بخش کردن آغازد / به هر سوی است عروسی به هر نواحی صور
(۲) دام نان آمد تو را این دانش تقلید و زن / صورت عین‌الیقین را علم القرآن کند
(۳) در طرب و معاشقه در نظر و معانقه / فرز بود مسابقه بر دل هر مظفری [معانقه = دست در گردن یکدیگر انداختن]
(۴) چه شد کاطفال باغ و نوجوانان چمن جمله / سر لهو و لعب دارند زین سان فاحش و رسوا

۵- عبارت زیر دارای چند غلط املائی است؟

«شنودم مثل آن کس که بی‌فکرت صواب خود را در دریای حیرت و ندامت افکند و بسته دام قرامت و پشیمانی گردانید. پس دشمنان از چپ و راست او درآیند و در چنگال هلاک و قبضه تلف افتد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶- کدام بیت دارای غلط املائی است؟

(۱) دولت وصل تو چون مدت گل رفت و مرا / خار غم حاصل از این دولت مستأجل ماند
(۲) گر قضا مستولی و قادر شود بر هر کسی / بر من بیچاره عشق او قضایی دگر است
(۳) مگر این نی همان ارغنده شیر بیشه مردی / که اندر بیشه شیر از بیم شمشیرش هراسان شد
(۴) بی‌خبران و عیب‌گویان از پس / منسوب کنندم به هوا و به هوس

۷- آثار زیر به ترتیب متعلق به کدام هنرمندان است؟

«قصه شیرین فرهاد - فی حقیقة العشق - فیه ما فیه - بخارای من ایل من»

(۱) احمد عربلو - عین القضاة - مولوی - محمد ابراهیم باستانی پاریزی
(۲) عیسی لطف‌آبادی - عین القضاة - عطار - محمد ابراهیم باستانی پاریزی
(۳) احمد عربلو - سهروردی - مولوی - محمد بهمن بیگی
(۴) عیسی لطف‌آبادی - سهروردی - عطار - محمد بهمن بیگی

۸- ترتیب توالی ابیات زیر از جهت داشتن آرایه‌های «تلمیح، کنایه، اسلوب معادله، ایهام» در کدام گزینه درست است؟

(الف) خونابه‌اش گلاب فشانده به پیرهن / زخم کسی که از گل روی تو بو برد

(ب) حریص چشم طمع دارد از کریم و لئیم / مگس به خوان شه و کاسه گدا افتد

(ج) در عهد تو هر چه من وفا کردم / پاداش وفای من جفا کردی

(د) هر که لب‌های تو را چشمه حیوان شمرد / بی‌نصیب است هنوز از صفت انسانی

(۱) الف، ب، ج، د (۲) الف، ب، د، ج (۳) د، الف، ب، ج (۴) د، ج، ب، الف

۹- در کدام بیت بعضی از آرایه‌های ذکر شده در مقابل آن به کار نرفته است؟

- ۱) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم (کنایه - پارادوکس)
- ۲) دامن فشان از من خاکی که پس از من / زین در نتواند که برد باد غبارم (تشخیص - تشبیه)
- ۳) سوزی ز ساز عشقت در دل چرا نگیرد / رمزی ز راز مهتر در جان چرا ندارم (جناس - تشبیه)
- ۴) چند دام از زهد سازی و دم از طاعت زنی / ما هم از دام تو دوریم و هم از دم فارغیم (جناس - مجاز)

۱۰- در همهٔ بیت‌ها هر دو آرایهٔ «تشبیه و استعاره» به کار رفته است؛ به جز:

- ۱) گوش جانم بر سماع بلبلان صبح‌خیز / چشم عقلم بر جمال گلرخان شنگ بود
- ۲) همچون مگس به تنگ شکر بر نشسته است / خالی که بر عقیق چو شکر نشانده‌اند
- ۳) آن که زو شمشاد را پای خجالت در گل است / راستی را زان صفت سروی به عیاری که دید؟
- ۴) ای که گفتمی مرو اندر پی خوبان زمانه / ما کجاییم در این بحر تفکر تو کجایی

۱۱- بیت زیر دارای کدام آرایه‌های ادبی است؟

«برون ز شکر شیرین سخن مگوی که فرهاد / به نیم جو نخرد خسروی ملکیت پرویز»

- ۱) ایهام - حس آمیزی - تلمیح - تضاد
- ۲) ایهام تناسب - کنایه - تلمیح - استعاره
- ۳) استعاره - کنایه - تشبیه - تضاد
- ۴) اغراق - ایهام - تشبیه - تلمیح

۱۲- در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی وجود دارد؟

«مدت‌ها از خویش می‌پرسیدم این کتاب کوچک دربارهٔ مردی بسیار بزرگ را حق است به چه کسی پیشکش کنم تا در حدّ مقدورات خویش، ادای دینی کرده باشم. این عاشق دامن از دست‌دادهٔ فرهنگ پویای ایرانی باور دارم که بر دوش وجدان من است تا کتابم را به همهٔ پرچم‌داران جشنوارهٔ فرهنگی ملاصدرا تقدیم کنم.»

- ۱) نه - هشت
- ۲) ده - هشت
- ۳) ده - نه
- ۴) هشت - نه

۱۳- در همهٔ ابیات به جز ..... «صفت مضاف‌الیه» دیده می‌شود.

- ۱) کوه سیمینی و در کوه او فند آواز گنج / آخر این آوازهٔ گنج روان چون نشنوی؟
- ۲) میان خاک و خون چون صید غلتان است خاقانی / نگویی کای وفادار جفا بردار من! چونی؟
- ۳) با لعل نیم ذرهٔ خندان چو آفتاب / سایه‌نشین دیدهٔ گریبان کیستی
- ۴) ز هر چه هست گزیر است و ناگزیر از دوست / به قول هر که جهان مهر بر مگیر از دوست

۱۴- در همهٔ ابیات به جز ..... حذف فعل به قرینه دیده می‌شود.

- ۱) شبنم روشن شده است و من ز خوبی / ندانم بدر خوانم یا هلاکت؟
- ۲) همه ماهی تن و آورده به کف جام صدف / من نهنگم نه حریر صدف ایشانم
- ۳) صورت من همه او شد صفت من همه او / لاجرم کس من و ما نشنود اندر سختم
- ۴) ز بس از زخم دندانم برآمد آبله‌اش بر لب / رقیبش گفت پندارم لب تبخاله‌دار است این

۱۵- نقش کلمات مشخص شده در برابر همهٔ ابیات به جز ..... صحیح است.

- ۱) از روی کله‌داری به فرق سراندازان / از سنگ‌دلی هر دم سنگی دگر اندازد (قید - مضاف‌الیه)
- ۲) امروز جهان بستد و ما را غم آن نیست / ما را غم آن است که فردا چه ستاند (مفعول - نهاد)
- ۳) دیده پر آب کرده‌ای رو که به دست غمزه‌ات / هندوی دیده تیغ را بهر تو، آب می‌دهد (مسند - مفعول)
- ۴) دوش با رطل گلین و می رنگین گفتم / کز شما گشت غم‌آباد دل ویرانم (متمم - نهاد)

۱۶- چند گروه دارای وابستهٔ وابسته است؟

«دوستان با معرفت دبیرستان - معلم کوشای کلاس اول - فضای آموزشی مدارس منطقه - چند تا لباس بلند - تنوع خریدهای مردم - انتشار این کتاب‌ها - زندگی پر فراز و نشیب - حضور به موقع مأموران - دیوار سبز یشمی کلاس»

- ۱) هفت
- ۲) شش
- ۳) هشت
- ۴) پنج

۱۷- بیت زیر با کدام بیت تقابل معنایی دارد؟

«آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند»

- ۱) چند چون آب گهر باشم گره در یک مقام؟ / خضر راهی کو که موج خوش‌عنان سازد مرا
- ۲) شاید به گرد قافله بیخودان رسم / ای پیر دیر! همتی امداد کن مرا
- ۳) این قوم که این راه نمودند شما را / زی آتش جاوید دلیلان شماند
- ۴) با هنر، طالع فرخنده نمی‌گردد جمع / که بود محضر دانش خط بیزاری بخت

۱۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ / بگفت آن‌گه که باشم خفته در خاک
- ۲) در کمان آتش به زیر پای دارد تیر راست / عاشقان را آرمدن در لحد مقدور نیست
- ۳) ور بدانم به در مرگ که حشرم با توست / از لحد رقص کنان تا به قیامت بروم
- ۴) ز خاک سعدی بیچاره بوی عشق آید / هزار سال پس از مرگش ار بینبویی

۱۹- بیت «می‌تواند حلقه بر در زد حریم حسن را / در رگ جان هر که را چون زلف پیچ و تاب هست» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) حسن را از دیده‌های پاک نبود سرکشی / می‌کشد آینه بی‌مانع به بر محبوب را
- ۲) به روی گرم تو ای نوبهار حسن قسم / که شد فسرده دل صائب از سخن بی‌تو
- ۳) عشق هیاهات است در خلوت شود غافل ز حسن / نیست در زندان زلیخا از مه کنعان جدا
- ۴) گر به هشیاری حجاب حسن مانع می‌شود / در سر مستی سری یک‌بار بر دوشم گذار

۲۰- بیت زیر با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

«با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»

- ۱) با خیال او قناعت می‌کنم من کیستم / تا وصالش در دل امیدوارم بگذرد
- ۲) خون به اکسیر قناعت مشک خالص می‌شود / این نصیحت را ز آهوی ختن داریم ما
- ۳) دولت آن است که امکان فراغت باشد / تکیه بر بالش بی دوست نه بس تمکینی است
- ۴) تو را فراغت ما گر بود و گر نبود / مرا به روی تو از هر که عالم است فراغ

۲۱- کدام ابیات با بیت زیر تناسب معنایی دارند؟

«نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی»

الف) حال نیازمندی در وصف می‌نیاید / آن‌گه که باز گردی گویم ماجرا را

ب) چون خیال خاک پایت می‌نبیند چشم من / بر وصال تو چگونه دست‌رس باشد مرا؟

ج) در ذات لطیف تو حیران شده فکرت‌ها / بر علم قدیم تو پیدا شده پنهان‌ها

د) شوری ز وصف روی تو در خانگه فتاد / صوفی طریق خانه خمار برگرفت

- ۱) الف - ب   ۲) د - ب   ۳) ج - د   ۴) ب - ج

۲۲- توصیف ارائه‌شده در عبارت زیر با کدام بیت متناسب است؟

«فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.»

- ۱) برگ بنفشه کز چمن آید نسیم او / تابی است از دو سنبل عنبرفشان ما
- ۲) زمین از نقش گوناگون چون دیبای ششتر شد / هزار آوای مست اینک به شغل خویشتن در شد
- ۳) از چمن زیباتر از قدت کجا خیزد نهال / وز شکر شیرین‌تر از خط کجا روید نبات؟
- ۴) جایی که عروسان چمن جلوه نمایند / گل را چه محل چون که گلستان من آن‌جاست

۲۳- در همه ابیات به‌جز ..... به مفهوم ظلم‌ستیزی اشاره شده است.

- ۱) ظالم از پیری نسازد دست کوتاه از ستم / رعشه، تیغ از پنجه قصاب نتواند گرفت
- ۲) یویم پی تظلم این ظالمان به ری / تا داد دل دهد ملک دادگستر
- ۳) کجاست مرد که شمشیر دادخواهی را / ز قلب ظالم بیدارگر نیام دهد؟
- ۴) این همه ظلم چون پسندی تو؟ / دست ظالم چرا نبندی تو؟

۲۴- پیام و مفهوم همه گزینه‌ها جز گزینه ..... یکسان است.

- ۱) سیمرغ جان کجا کند در گلخن (زباله‌دان) آشیان / کاو را هوای تربت آن سبز گلشن است
- ۲) ای مگس، عرصهٔ سیمرغ نه جولانگه توست / عرض (آبروی) خود می‌بری و زحمت ما می‌داری
- ۳) بال بگشا و صغیر از شجر طوبی زن / حیف باشد چو تو مرغی که اسیر قفسی
- ۴) من نه آن مرغم که با دام طبیعت خو کنم / باش تا باز آیدم از شاخهٔ طوبی صغیر

۲۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) از کار جهان سیر شده خاطر عارف / عاشق شده بر شیوه و بر کار دگر بر
- ۲) من چون ریگم، غم تو چون آب خورم / هر چند همی بیش خورم تشنه‌ترم
- ۳) کسی که روی تو بیند نگه به کس نکند / ز عشق سیر نباشد ز عیش بس نکند
- ۴) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد / هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد